

De oratione.

81

Prou.1. inquinabo illos. In istis nanque visibilibus que intuemur, et non nostrum spargitur, premitur, & fecundatur, & quicquid de se intrinsecus agatur, obliuiscitur, dum extrinsecus occupatur. Si igitur homo ita creatus est, ut per id quod in eo praecellit, attingat id, quod cuncta praecellit, & unum verè optimum, sine quo nulla natura subsistit, nulla doctrina instituit, nullus usus expedit, ipse queratur, ubi mundu sunt nobis omnia, ipse eernatur, ubi omnia nobis certa sunt, ipse diligatur, ubi nobis recta sunt omnia. Commandabilior etiam est actio vita contemplativa, quia securior. Nam & temporalium occupatio multis vallatur periculis, & plena est spinis. Versari in his & non ladi diuina potentia est, non virtutis humanae. Hoc probat transeuntium raritas, periclitantium multitudine.

E contrario quoniam fructu iacit rete ante oculos penitentiorum, & facile euadit laqueos mentis, qui ocu los habet in celis, illa tutu via dicenda est, in qua nihil est, quod timeatur, quae compenstat mentis placiditate, leuat ueru sultentatur ocio sancto, non occupatur aliquibus molestis, non virgetur humanis discursibus. Excellentior praterea iudicanda est contemplativa vita quam actua, quia quietior. Nam contemplativa pacatis vitorum tumultibus optata in Christo mentis quiete fruatur, quum in plurimis acti ua turbeatur. Celsare quoque Dominus à mundi laboribus imperat, & sancte quiete dulcedinem suadet, & tamen uafana hominum mens plus se asequi aspera carnaliter, quam blanda tenere spiritualiter gaudet, plus acerbitate fatigacionis, quam in quietis dulcedine pascitur. Praestantior similiter est contemplativa propter hoc, quod iucundior. Merito enim iucundior est, quia actua vita habet sollicitum cursum, contemplativa gaudium sempiternum. In hac acquiritur regnum, in illa percipitur, hac facit pulsare bonorum operum velut quibusdam manibus ianuam, ista vocat consummandos in patriam, in hac contemnit mundus, in ista videbitur Deus. Sedebit (inquit Propheta, de contemplatiis) populus meus in pulchritudine pacis, in tabernaculis fiduciae, & in re quie opulenta. Apparet etiam preeminentia contemplativa vita, quia permanentior est. Contemplativa hic incipit, & in coelesti patria perficitur, quia amoris signis, quo hic ardore inchoat, quum ipsius, quem amat, videat, in dilectione amplius ignescit. Actus autem cum corpore deficit, quia panem non porrigeret esurienti, quoniam nemo esuriet, neque catena opera pietatis ager, quia non erunt necessaria. Fulget insuper dignitas contemplativa vita, quia preciosior, & hoc quia rario. Actiuu nanquevia multorum est, contemplativa paucorum. Quod in Noe arca figuratum fuit, de qua dicitur, quod inferius erat lata, & in cubito summitas consummabatur. Videmus enim multos in ecclesiis superbire, lasciare terrenis rebus, irasci, rixari, & proximum laderet, sed quia illo seclecia tolerat, quia si in latitudine arca bestia fuisset referuntur. Videmus alios aliena non rapere, illatam iniuriam, & quanliter tolerare, rebus propriis contentos esse, humiliiter vivere, & diuinis sollicite famulari praeceptis, sed quoniam iam pauci sunt, angulatur arca. Cernimus vero nonnullos possessa relinquere, nullum terrenis rebus studium dare, inimicos diligere, carnem domare, omnes motus ratione premete, atque per coeleste desiderium contemplationis

peccata subleuari, quoniam autem sunt patati, arca iuxta cubitum conlumbari perhibetur, ubi homines & volatilia continebantur. Postremo in hoc praecepsit actiuu contemplativa, quia vita coelesti est similiior. Actiuu vita exercita sunt panem esurienti trahere, verba sapientia nescientem docere, errantem corrigere, ad humilitatis viam superbientem proximum redicare, infirmantium curam gerere, & que singulis quibusque expediant dispensare. Quum autem mihi horum exerceatur in patria, & in his non esse occupet contemplativa, nisi in sola cognitione, & laude conditoris, conspicuum est contemplatiuam exhibere imaginem eternae patriæ, ubi videbimus & amabimus, amabimus & laudabimus, quod est beatitudinis gaudium iuxta Prophetam sententiam dicens. Beati, qui habitant in domo tua Domine, in fœculum feculi laudabunt te. **Psal.83.**

20. **Q**uæ debent concurrere, ut perfecta sit deprecans oratio. **C. A. P.** **I X.** **modus.**

N. rebus humanis ille sagittor, ille prudentior esse cognoscitur, qui in agendis negotiis propriis vel alienis seruato modo, loco, & tempore opus artatum ad finem ducit. Aequa in spiritualibus etatendum est, & præfertim in orationis actu, quia quanto excellenter est operatio, tanto prudenter debet fieri. Quoniam vero Deo astare, & illi laudis sacrificium offerre angelorum imitatio est, perutiliter existit non ignorare, qualiter nostras ei debeamus dirigere orationes, ut & in scipis perfectas sint, & cui offeruntur accepta. Multa nanque sunt, quæ debent concurrere, ut perfecta sit deprecans oratio. Primum enim orandum est attente. Nam in orationibus vigilandum est, ne animus cogitet aliud, prater id solum quod precatur. Indignum quippe est in corpore astare Deo, & mente per campos inutilium cogitationum eungari. Qui enim in sensu cordis orat, & præsentem Dominum in sua oratione cognoscit, nil horum patitur, sed totum se colligens in se ante faciem Dei se statuit, ut ei astus amoris, dilationem patris, peregrinationis errumnas, tentationum impulsus, frequentes casus, necessestas non paucas, & hostium iniuribilium importunos insultus pandat, & ab illo suscipiat iuxta vota auxilium spirituale. Quemadmodum autem preces, quæ attente & puro animo funduntur, a Domino reportant, quod pertinet, ita despiciuntur leues, disidentes, iniutiles, in seculi curis anxii, rebus temporalibus impliciti, & bonoru operum fructibus infecunda. Item orandum est cum magnitudine desiderij. Sic namq; scriptum est Deut. 4. Quum quiesceris Domini Deum tuum, iuueniescum, si tamen toto corde quiesceris. Magnitudo quippe desiderij claram est quæ Deus exaudit. Hoc tamē nequamque silentio prætereundum est, quod saepem mens statim non potit ero, quod ardenti desiderio a Domino postulat, & importune pulsare per orationes cogitur, quod magis ad profectum efficiunt orantis, quam ad contemplatum, quia quam superficietens petatio negligitur, vota exorantis altius in cogitationum radice solidantur, sicut & semina mesium gelu pressa solidantur, & quo ad superficiem tardius execunt, eo ad frugen cumulatoria confurgunt. Sancta enim desideria dilatione crescunt, & vnde ad tempus detrimentum tolerare videntur, inde maiora lucra in retributione repor-

Esa.33.

Gen.6.